

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව - 2013

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ 29 වන වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළයුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයක වසරක් තුළ උපලබ්ධි වන වත්කම් පමණක් ජංගම වත්කම් යටතේ දැක්විය යුතු වුවද, මහජන බැංකුවෙන් ලබා ගත් මාස 180 ක කාලයකින් ගෙවිය යුතු රු. මිලියන 60 ක ණය මුදල වෙනුවෙන් ඇප වශයෙන් තබා ඇති ධනයෝජන බැංකු ගිණුමේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය වූ රු.360,000 ක මුදල එම ණය මුදල ගෙවා අවසන් වන තුරු මුදල් කර ගත නොහැකි වුවත් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට ශුද්ධ අගය ශුන්‍ය වූ පිරිවැය රු.78,743,936ක දේපල පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඒවායේ වර්තමාන වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.
- (ii) දේපල පිරියත හා උපකරණ අයිතමවල ධාරණ අගය ක්ෂණිකව වෙනස්වීම් වලින් යුක්ත වන්නේ නම් වාර්ෂිකව ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම කළ යුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රත්තරන් නොගය ප්‍රත්‍යාගණනය නොකර පෙර වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකමට ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (iii) දේපල පිරියත හා උපකරණ භාවිතයට සුදුසු තත්ත්වයට පත්කළ පසු ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතු වුවත් සංස්ථාවේ ජල පිරිපහදු පද්ධතිය රු.18,588,229ක වියදමින් 2011 වර්ෂයේදී නිම කර 2013 ජනවාරි මාසයේ භාරදී තිබුණද එම වටිනාකම තවදුරටත් නොනිමි වැඩ ගිණුමේ දක්වා තිබූ අතර ක්ෂය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 18

ආදායම් ලෙස හඳුනා ගත යුත්තේ එම ආදායම් නිශ්චිත වශයෙන්ම ලැබෙන බවට සනාථ කර ගැනීමෙන් පසුව වුවත් 2010 වර්ෂයේදී ලැබිය යුතු ආදායම් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණු රු.750,797 ක වටිනාකම 2013 දෙසැම්බර් 31 දින තෙක් ලැබී නොතිබුණු අතර මෙය ලැබිය යුතු ආදායම් යටතේ දක්වා තිබුණි. මෙම ආදායම් කුමන ප්‍රභවයකින් ලැබිය යුතුද යන්න විගණනයට තහවුරු කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ගිණුම්වල පහත සඳහන් හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල මුහුණතෙහි ඇතුළත් කිරීමට හැකියාවක් නොමැති තොරතුරු සටහන් මගින් අනාවරණය කළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මිල කල නොහැකි කෞතුක වටිනාකමක් ඇති පහත සඳහන් අයිතම ගබඩාවල පැවතියද ඒවා සටහන් මගින් හෙළිදරව්කර නොතිබුණි.

වර්ගය	ප්‍රමාණය
-----	-----
	කි.ගු.
මුතු සිප්පි	86.35
මුව අං	52.01
කස්තූරි ගුලි	23.00
දැලි පොතු	3.00

- (ආ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයක, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයක, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයක සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයක ඉදිරිපත් කෙරෙන තොරතුරු වලට අතිරේක තොරතුරු සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් විවිධ පුද්ගලයන්ට පරිත්‍යාග වශයෙන් ලබා දුන් රු.1,648,937ක් වටිනා පරිත්‍යාග වල පිරිවැය ගිණුම් වල ගලපා තිබුනද ඒ පිළිබඳව සටහන් මගින් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ඉතිරිව තිබූ පිරිවැය රු.317,920 ක් වූ තොග අවසන් තොගයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 ට අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් යටතේ උපචිත වියදම් වැඩිවීම රු.2,257,286 ක් වුවද, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට රු.259,852 ක් ලෙස ගැලපීම් සිදු කර තිබුණි.
- (ඇ) 2009 වර්ෂයේදී රජරට නිෂ්පාදනාගාරයක් සෑදීම සඳහා දරන ලද රු.1,775,095 ක පිරිවැය නොතිම් වැඩ ගිණුමේ රු.1,808,795 ක් ලෙස සටහන් කිරීමෙන් රු.33,700 ක් ගිණුම් වල වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථාවර තැන්පත් රු.52,136 ක් හා ස්ථාවර තැන්පත් පොළී රු.40,962 ක් අඩුවෙන් ගිණුම් ගත කර තිබුණි.
- (ඉ) සංස්ථාව සතු ස්ථාවර තැන්පතු වලට ලැබෙන පොළියෙන් බැංකුව විසින් අඩු කර ගන්නා ලද රු. 33,972ක මුදල ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාව විසින් සපයනු ලබන ඖෂධ වල ප්‍රධාන ගැනුම්කරුවන් වන්නේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය වන අතර පියවීමට වසරක කාලය ඉක්මවූ

රු.2,390,718 ක ණය ශේෂයෙන් සියයට 83 ක් නියෝජනය වූ අතර මෙම ණය ශේෂයෙන් රු.1,392,209 ක් වසර 05කට අධික කාලයක් අය නොවී පැවතුණි.

- (ආ) සංස්ථාව විසින් රාජ්‍ය ආයතන 13ක් වෙත ණය පදනම මත ලබා දී ඇති ඖෂධ වෙනුවෙන් වසරක කාලය ඉක්ම වූ රු.2,390,718 ක හිඟ ශේෂයක් පැවතියද අදාළ ආයතන වලින් එකී මුදල් අය කර ගැනීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) සංස්ථාවේ ණයට විකුණුම් අභ්‍යන්තර පාලන පටිපාටිය අනුව ණය අය කර ගැනීමේ කාල සීමාව දින 60 ක් වුවද 2013 වර්ෂයේ ආයතන 8 ක් වෙත සිදු කරන ලද ණයට විකුණුම් වලින් අය විය යුතු රු.1,558,432 ක ණය අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය නිසි පියවර විගණක දිනය වූ 2014 ජූලි 15 දින වන විටත් ගෙන නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 10(5) වගන්තිය	ඉදිරි වර්ෂයට අදාළ අයවැය ලේඛනය එම වර්ෂය එළඹීමට මාස තුනකට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළයුතු වුවත් සංස්ථාවේ 2013 වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනය අනුමත කර තිබුණේ 2012 දෙසැම්බර් 24 දිනදීය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	
(i) මුදල් රෙගුලාසි 104	(i) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී සිදු වූ වාහන අනතුරු දෙක සඳහා පුරාමහක පරීක්ෂණයක් හෝ අවසන් පරීක්ෂාවක් සිදු කර නොතිබීම නිසා හානියේ ප්‍රමාණය, අනතුරට හේතුව හා ඒ සඳහා වගකිව යුතු පාර්ශව හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.
	(ii) එක් වාහනයක අලුත්වැඩියා වියදම රු.260,442 ක් වුවද රක්ෂණ අරමුදලින් රු.127,253 ක් පමණක් වන්දි වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.
(iii) මුදල් රෙගුලාසි 110	සංස්ථාව විසින් හානි හා පාඩු ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.
(iv) මුදල් රෙගුලාසි 760	භාණ්ඩ නැති වීම නොහොත් අඩුවීම සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ඇ) 2011 සැප්තැම්බර් 15 දිනැති අංක 58(2) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සභාපති හා කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ වෙත පිළිවෙලින් රු.60,000 ක් සහ රු.45,000 ක මාසික දීමනාවක් පමණක් හිමි වුවද,

ඔවුන් වෙත පැමිණීමේ දීමනා, ඵලදායීතා දීමනා, නිෂ්පාදන දීමනා හා ප්‍රසාද දීමනා වශයෙන් පිළිවෙළින් 2012 වසර සඳහා රු.174,376 ක් සහ රු.148,062 ක්ද 2013 වසර සඳහා රු.200,505 ක් සහ රු.195,332 ක්ද ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාන්ඩාගාර වක්‍රලේඛය

එකතුව රු.273,288,019 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන ගොස් නොතිබුණි.

(ඉ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ අංක 10834

සංස්ථාව විසින් පිළියෙල කළ නිවාඩු කාර්ය සංග්‍රහය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයෙන් අවලංගු කර තිබුණද නිලධාරීන් විසින් එකී අවලංගු කළ කාර්ය සංග්‍රහය ප්‍රකාරව නිවාඩු ලබාගැනීම සිදු කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.42,255,668 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.62,731,392 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.20,475,724 ක පිරිහීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.වෙනත් ආදායම් රු.14,471,071 කින් අඩුවීම හා ශුද්ධ මූල්‍ය ආදායම රු. 5,985,655 කින් අඩුවීම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් නොවන ආදායම රු.14,471,071 අඩු වී ඇති අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 53.43 ක් විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1. කාර්යසාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන සැලැස්මට අනුව නිෂ්පාදන කටයුතු වෙනුවෙන් රු. 381,911,646 ක පිරිවැයක් දැරීමට අපේක්ෂිත වුවත් තත්‍ය පිරිවැය රු.282,328,813 වූයෙන් නිෂ්පාදන කටයුතු පසුගාමී තත්ත්වයක පවතින බවත් අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලගාකර ගැනීම කෙරෙහි දැඩි අවධානය යොමු කළයුතු බවත් පහත දැක්වෙන දත්ත අනුව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

අයිතමය	සැලසුම්ගත නිෂ්පාදනය	තත්‍ය නිෂ්පාදනය	විචලනය	ප්‍රතිශතය
	ඒකක	ඒකක		සියයට
අරිෂ්ට(මිලිලීටර් 750)	197,700	130,443	(67,257)	(34)
ආසව (මිලිලීටර් 750)	128,400	143,450	15,050	12
තෙල (මිලිලීටර් 750)	185,516	163,331	(22,185)	(12)
ක්වාට (මිලිලීටර් 750)	148,747	64,719	(84,028)	(56)
සිරස් (මිලිලීටර් 750)	35,246	17,769	(17,477)	(50)
කෝමාරිකා ෂැම්පු(මිලිලීටර් 95)	2,079	723	(1,356)	(65)
චූර්ණ (කිලෝග්‍රෑම්)	37,476	29,321	(8,155)	(22)
කල්ක/ලේභ/ලේප/මෝදක(කිලෝග්‍රෑම්)	34,145	24,431	(9,714)	(28)
නව නිෂ්පාදන(කිලෝග්‍රෑම්)	15,853	5,400	(10,453)	(66)
රස/රසායනික (කිලෝග්‍රෑම්)	4,201	3,250	(951)	(23)
වනිකා ගුගුල් (කිලෝග්‍රෑම්)	16,830	11,238	(5,592)	(33)

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රාජ්‍ය අංශයට රු. 395,488,000 ක අලෙවියක් සිදු කිරීම අපේක්ෂාව වුවද ඉහත තත්ත්වය මත වර්ෂය තුළ කරන ලද තත්‍ය අලෙවි ආදායම රු.336,196,557 ක් වූයෙන් අයවැය ගත අලෙවි ආදායම තත්‍ය අලෙවි ආදායම සමඟ සැසඳීමේදී තත්‍ය අලෙවිය රු. 59,291,443 කින් අඩුවී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාව විසින් ස්ථාවර තැන්පතු වල රු. 65,307,819 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබියදී එම මුදල් උපයෝගී කර නොගෙන ඉඩමක් මිලදී ගැනීම සඳහා සියයට 15 ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ මිලියන 60 ක ණය මුදලක් ලබා ගෙන තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) ගබඩාව වෙත අමුද්‍රව්‍ය භාරගෙන භාණ්ඩ ලැබීම් තුණ්ඩු (GRN) නිකුත් කිරීමට ප්‍රථම ආරක්ෂක අංශය විසින් මෙම අමුද්‍රව්‍ය පිළිබඳ පරීක්ෂා කර අදාල ඉන්වොයිස් පත්‍රය හා භාණ්ඩ ගැනුම් ඇණවුම සමඟ පරීක්ෂා කළ යුතු වුවද, බොහෝ අවස්ථාවන්හි භාණ්ඩ ලැබීම් තුණ්ඩු නිකුත් කිරීමෙන් පසු ආරක්ෂක අංශය විසින් භාණ්ඩ පරීක්ෂා කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) ඖෂධ කමිටුව විසින් අමුද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසු පමණක් අමුද්‍රව්‍ය ගබඩාව වෙත ලබාගත යුතු වුවද, අවස්ථා 26කදී කමිටුව විසින් පරීක්ෂා කිරීමට පෙර අමුද්‍රව්‍ය ගබඩාව වෙත ලබා දී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) ඖෂධ කමිටුව විසින් අමුද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීමෙන් තොරව ගබඩාව වෙත අමුද්‍රව්‍ය ලබාගෙන තිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය වූ අතර භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සඳහා ගැනුම් ඇණවුම් පත්‍ර නිකුත් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් ගබඩාව වෙත භාණ්ඩ සැපයුම්කරු විසින් සපයා තිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

(iv) අමු ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදවා ගැනීමට ප්‍රථම, එම අමු ද්‍රව්‍යයන් ඖෂධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදවා ගැනීමට සුදුසු ප්‍රමිති මට්ටමක තිබේද යන්න පිළිබඳව ඖෂධ කමිටු නිර්දේශය ලබා ගත යුතු වුවත්, එලෙස ඖෂධ කමිටු නිර්දේශය ලබා ගැනීමට ප්‍රථමයෙන් අමු ද්‍රව්‍යය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදවා ගෙන තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) වාර්ෂික තොග ගණනයන් සිදු කරන නමුත් ඒ ඒ වර්ෂ වල හඳුනා ගන්නා ලද තොග අතිරික්තතා හා ඌනතා සම්බන්ධව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර භෞතික තොග ශේෂය වෙනුවට පොත් ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කර තිබුණි.
- (ii) 2013 වර්ෂයේ තොග සමීක්ෂණ කටයුතු සිදුකර නොතිබූ අතර පසුගිය වර්ෂ 6 තුළ සමීක්ෂණ මණ්ඩල මගින් හඳුනා ගන්නා ලද තොග අතිරික්තතා හා ඌනතා ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් රු.7,978,555 ක් හා රු.6,087,865 ක් විය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු. 1,641,437 ක පරිත්‍යාග සිදුකර තිබූ නමුත් ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී නොතිබුණු අතර එසේ ලබාදුන් පරිත්‍යාග වලින් රු.367,395 ක පරිත්‍යාග ලබාදී තිබුණේ කාටද යන්න විගණනයට අනාවරණය නොකෙරුණි.

(ඈ) නිකවැරටිය ඔසු උයනේ මෙහෙයුම් වියදම් අධික වීම හා ඔසු උයනෙන් ලැබෙන අමු ද්‍රව්‍ය සීමිත වීම හේතුවෙන් 2011 සිට 2013 දක්වා රු.4,949,433 ක අලාභයක් ලබා තිබුණි. දිගින් දිගටම පවත්නා අලාභ අවමකර එලදායි ඔසු උයනක් ලෙස පවත්වා ගෙන යාම කෙරේ අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.

4.4 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීමකින් තොරව 2011 වර්ෂයේදී මිලදී ගන්නා ලද, වයින් බෝතල් හා කිරල මුඩ් වලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 වන විට, වටිනාකම රු.989,603 ක් වූ වයින් බෝතල් 24,002 ක් හා වටිනාකම රු.623,000 ක් වූ කිරල මුඩ් 28,000 ක් ගබඩාවෙහි ඉතිරි වී තිබුණි.
- (ආ) රසායනාගාර වාර්තාව සහ වෛද්‍ය කමිටු වාර්තාව මගින් ප්‍රතික්ෂේප වී තිබියදී රු.1,980,000 ක් වටිනා මී පැණි කිලෝගෑම් 4,000 ක් 2012 ජුනි මාසයේදී පෞද්ගලික ආයතනයකින් මිලදී ගෙන තිබුණු අතර මෙම මිලදී ගැනීම් සම්බන්ධ වචුවර්ෂත්, මුදල් ලබාගත් බවට රිසිට්පත් හා වියදම් වලට අදාළ ලිපි ගොණු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

4.5 හඳුනා ගන්නා ලද පාඩු

සංස්ථාව මගින් රු.5,930,284 ක වියදමින් නිෂ්පාදනය කල හැකිව තිබූ අහුක හෂ්ම හා නාග හෂ්ම කිලෝගෑම් 200ක් රු.7,137,130 කට ආනයනය කිරීම නිසා රු. 1,206,846 ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.

4.6 අවිධිමත් ගනුදෙනු

සංස්ථාවේ නිවාඩු සංග්‍රහයේ 8.2 වගන්තිය අනුව පත්වීම් ලද පළමු වර්ෂයේදී වෛද්‍ය නිවාඩු සඳහා හිමිකමක් නොතිබියදී ඊට පටහැනිව සංස්ථාවේ පළමු පත්වීම් ලද නිලධාරීන් හා සේවකයන්ට පළමු වර්ෂයේදී ඉතිරි කරන ලද වෛද්‍ය නිවාඩු සඳහා 2009 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා රු 15,064,122 ක් ගෙවා තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතු භාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2004 පෙබරවාරි 24 දිනැති භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛ අංක 01/2004 ප්‍රකාරව ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවල වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද සංස්ථාවේ 2013 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2014 නොවැම්බර් 27 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මේ අනුව ගිණුම් ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදය මාස 09ක් විය.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි දක්වා ඇති කළ යුතු වැඩපත් සංඛ්‍යාව හා වර්ෂය තුළ තත්‍ය ලෙස සිදුකළ වැඩපත් අතර විචලතාවන් නිරීක්ෂණය විය. එසේම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ දක්වා ඇති වැඩපත් 33ක නිමකළ යුතු ඒකක සංඛ්‍යාව අතරද විචලතාවන් නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් අයිතම් 17 ක් වර්ෂය තුළ නිෂ්පාදනය කර නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් නොවූ අයිතම් 8 ක් සංස්ථාව විසින් නිෂ්පාදනය කර තිබුණි.
- (iii) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා තත්‍ය නිෂ්පාදනය සැසඳීමේදී තත්‍ය නිෂ්පාදනය සියයට 50 ට අඩු අවස්ථා 31 ක් නිරීක්ෂණය විය.
- (iv) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා තත්‍ය නිෂ්පාදනය සියයට 50 ත් සියයට 75 ත් අතර ප්‍රතිශතයක් ගත් අවස්ථා 24 ක් නිරීක්ෂණය විය.
- (v) විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද සාරාංශගත නිෂ්පාදන පිළිබඳ වාර්තාවෙහි හා මාසික නිෂ්පාදන සැලසුම් වාර්තාවන්ට අනුව සැලසුම්ගත නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.381,911,645 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. මේ අනුව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි සඳහන් සංශෝධන නිෂ්පාදන පිරිවැය හා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු ප්‍රකාරව දක්වා ඇති නිෂ්පාදන පිරිවැය අතර රු.5,000,000 ක විචලනයක් නිරීක්ෂණය විය.

5.3 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පසුගිය විගණන වාර්තාවෙන් පෙන්වා දී ඇති නමුත් මෙතෙක් නිවැරදි කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොමැති අඩුපාඩු පහත දැක්වේ.

- (අ) 2012 දෙසැම්බර් 24 දිනැති අංක 49 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය අනුව රාජ්‍ය සංස්ථා සේවකයෙකුට ගෙවිය හැකි ප්‍රසාද දීමනා මුදල රු.7,500 ක් වුවද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතිය නොමැතිව රු.10,000 බැගින් ප්‍රසාද මුදල් වශයෙන් රු.2,263,166 ක් කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ගෙවීම් නිසා චක්‍රලේඛ නියමයන්ගෙන් බැහැරව රු.607,500 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

(ආ) බැංකු ගිණුම

(i) වසර 15 කට වඩා පැරණි මෙතෙක් හඳුනා නොගත් බැංකුවට බැර නොවූ රු.224,168 ක් වටිනා චෙක්පත් සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

(ii) වසර 20 කට වඩා කාලයක සිට පවතින නිරවුල් නොකල රු.337,010 ක් වටිනා හඳුනා නොගත් ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) පෞද්ගලික ආයතනයකින් මිලදීගත් රු.194,006 ක භාණ්ඩ වෙනුවෙන් එම ආයතනයට ගෙවීම් නොකර සංස්ථාවේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂවරයාගේ ලිඛිත නියෝගය යටතේ පුද්ගලයකුගේ නමට චෙක්පත නිකුත් කර එම චෙක්පත ඔහු විසින්ම ලබා ගෙන තිබුණි.

(ඈ) වැඩපත් අංක 01283115 යටතේ මදුකා කැස්ස පැණිය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී සිදු වූ සේවක අකාර්යක්ෂමතාව නිසා සංස්ථාවට රු.233,400ක අලාභයක් සිදුවී තිබුණි.

(ඉ) වැඩපත් අංක 009967 සහ 009979 යටතේ නිපදවන ලද ධාරණී සිරප් බෝතල් තුළින් දුර්ගන්ධයක් පැමිණීම හේතුවෙන් අලෙවියෙන් බැහැර කර තිබූ ඖෂධවල වටිනාකම රු.65,720 ක් විය.

(ඊ) 2010 වර්ෂයේදී රු.1,775,095 ක් වැය කර රජරට නිෂ්පාදනාගාරය ඉදිකිරීම ආරම්භ කර අතරමඟ නවතා දමා තිබුණි.

(උ) 2012 ඔක්තෝබර් 12 දිනැති වවුචර් අංක 226/10/2012 මඟින් දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා නවදිල්ලි නුවර ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන කාර්යාලයක් ආරම්භ කිරීමට රු.3,000,000 ක මුදලක් ලබාදී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මෙහි ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ලිඛිත සාක්ෂියක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) තොග
- (ආ) ගිණුම්කරණය
- (ඇ) වාහන පාලනය
- (ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය
- (ඉ) අමු ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම
- (ඊ) ඖෂධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය